

Łukasz Kędziora

Waloryzacja turystyczno-kulturowa Powiatu Konińskiego

Turystyka Kulturowa nr 3, 36-47

2010

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Materiały faktograficzne

Łukasz Kędziora

Waloryzacja turystyczno-kulturowa Powiatu Konińskiego

1. Ankieta waloryzacyjna

Kategoria I: Potencjalne cele turystyki kulturowej

I.A. Zabytki:

I.A. a) Obiekty sakralne:

Historyczny zespół sakralny dużej wielkości Z (pierwsze dwa) (6)

- *Kazimierz Biskupi – dawny zespół klasztorny Bernardynów ob. klasztor WSD Księży Misjonarzy Świętej Rodziny* (6)

Mniejszy lub częściowo zachowany historyczny zespół sakralny (pierwsze dwa) (3)

- *Bieniszew – zespół klasztorny Kamedułów* (3)

- *Konin – zespół klasztorny Reformatów* (3)

Historyczna znacząca świątynia innych religii ZD (za pierwsze dwie) (6)

- *Żychlin – kalwiński zespół architektoniczny, parafia Ewangelicko – Reformowana* (6)

Sanktuarium historyczne o znaczeniu krajowym lub regionalnym (diecezjalnym) (jedno pierwsze) (6)

- *Skulsk – sanktuarium Matki Boskiej Bolesnej* (6)

Sanktuarium o znaczeniu ponadregionalnym bez historycznego kultu (za pierwsze dwa) (7)

- *Licheń Stary – Sanktuarium Matki Bożej Bolesnej Królowej Polski* (7)

Inna świątynia innych wyznań i religii Z (2)

- *Konin – kościół parafii Ewangelicko – Augsburskiej w Koninie* (2)

- *Sompolno – synagoga* (2)

Inny obiekt sakralny o znacznych walorach architektonicznych (za pierwsze trzy) (4)

- *Konin – kościół par. p.w. św. Bartłomieja* (4)

- *Stare Miasto – kościół par. p.w. św. Piotra i Pawła* (4)

- *Kazimierz Biskupi – kościół św. Marcina Biskupa (XII w.)* (4)

I.A. b) Zamki i pałace:

Zamek lub pałac historyczny ZD (za pierwsze trzy) (3)

- *Konin – Gosławice – zamek gotycki* (3)

Zamek lub pałac stylizowany D (za pierwsze dwa*) (2)

- *Lisewo – zespół dworski z 2 połowy XIX w.* (2)

Ruina historycznego zamku, pałacu, grodu niedostępna (za pierwsze trzy****) (1)

- *Rychwał – ruiny dworu z XVII w.* (1)

- *Kownaty – dwór z XVII/XVIII w.* (1)

I.A. c) Inne zabytkowe obiekty architektoniczne i techniczne:

Historyczny zespół urbanistyczny z rynkiem, zachowany we fragmentach (pierwsze dwa) (3)

- *Konin – zespół urbanistyczny (Ratusz)* (3)

Budynek o znacznych walorach architektonicznych Z (pierwsze trzy****) (3)

- *zespół dworski w Groźcu (XVIII w.)* (3)

- *zespół dworski w Piotrkowicach (początek XIX w.)* (3)

Pojedyncze zabytki związane z dziejami innych grup etnicznych ZD (za pierwsze dwa*) (4)

- *Konin – były; synagoga i szkoła talmudyczna* (4)

- *Kazimierz Biskupi - głąz ku czci Johanna Reinholda Patkula (przywódcy opozycji inflanckiej skierowanej przeciw Szwedom, który został zgładzony w Kazimierzu Biskupim w 1707 r. w obecności króla szwedzkiego Karola XII.)* (4)

Częściowo zniszczone lub niedostępne obiekty związane z innymi grupami etnicznymi (pierwsze dwa) (1)

- Konin – niedoszła szkoła żydowska, budynek przejęty przez bank żydowski, ob. CKU w Koninie (1)

- Ziemiecin – synagoga (jeszcze przed wojną budynek synagogi przebudowano na dom mieszkalny) (1)

I.A. d) Obiekty militarne:

Pojedyncze dostępne fragmenty umocnień (pierwsze dwa)** (1)

- Ślesin – pozostałości 7 schronów (1)

Dodatkowe punkty za wszystkie obiekty wpisanych powyżej klas:

Za stałych przewodników obiektowych w j. polskim (za pierwsze pięć) (po 2)

- Sanktuarium w Licheniu Starym (w zależności od sezonu; letni/zimowy) (2)

- Zamek w Koninie-Gosławicach – (siedziba Muzeum Okręgowego w Koninie)(2)

- Zespół klasztorny Bernardynów ob. WSD Księża Misjonarzy Świętej Rodziny w Kazimierzu Biskupim (2)

- Bieniszew – klasztor Kamedułów (mężczyźni – codziennie, kobiety – niedzielna msza lub dzień odpustu; 8 września) (2)

Za minimum dwa języki obce w ofercie (pierwszych pięciu)przewodników obiektowych (1)

- Sanktuarium w Licheniu Starym (angielski, francuski) (1)

Własny materiał informacyjny w obiekcie, jak publikacje monograficzne, albumy (za pierwsze trzy obiekty) (1 pkt)

- „Wirtualny przewodnik po Licheński Sanktuarium”, Sanktuarium w Licheniu Starym (1)

Za bardzo dobry stan konserwacji i estetyki najważniejszych trzech obiektów (od 1 do 2 punktów dla całego regionu)

- Sanktuarium w Licheniu Starym, Klasztor w Kazimierzu Biskupim, Muzeum Okręgowe w Koninie – w sumie 2 punkty (2)

I.B. Miejsca historyczne lub znaczące:

I.B. a) Budowle historyczne i monumenty:

Monumenty (pomniki) o znaczeniu krajowym (do trzech*) (6)

- Konin – Koniński Szup Milowy (6)

Monumenty (pomniki) o znaczeniu regionalnym (do trzech) (2)

- Ślesin – łuk triumfalny (2) (wybudowany w 1812 r. na cześć Cesarza Francuzów Napoleona Bonaparte)

Pomniki lub obiekty małej architektury o znaczeniu lokalnym (do trzech****) (1)

- Golina – Pomnik Kazimierza Wielkiego (1)

Miejsca historyczne o znaczeniu regionalnym, (do trzech**) (2)

- Ignacewo – bitwa z okresu Powstania Styczniowego, 8 maja 1863 r. (2)

- Kazimierz Biskupi – miejsce stracenie w 1707 r. przywódcy opozycji inflanckiej skierowanej przeciw Szwedom, Johanna Reinholda Patkula, w obecności króla Karola XII (2)

Miejsca związane z akcją utworów literackich o krajowym znaczeniu (za pierwsze trzy) (2)

- Konin – Jarosław Iwaszkiewicz, „Podróż do Polski” (2)

Miejsca związane z biografią osób o międzynarodowym znaczeniu (pierwsze trzy) (3)

- Konin – Jan. A. P. Kaczmarek (3)

- Konin – Mieczysław Grzegorz Bekker (współtwórca pojazdu księżycowego LRV - autor całości rozwiązań technicznych, zapewniających poruszanie się LRV po powierzchni księżyca. Pojazd brał udział w misjach Apollo 15, 16, 17) (3)

Miejsca związane z biografią osób o krajowym znaczeniu niedostępne lub częściowo zachowane (za pierwsze dwa*) (1)

- Konin – Antoni Czubiński (1)

- Konin – Leopold Infeld (1)

Miejsca związane z biografią osób o regionalnym znaczeniu (pierwsze dwa) (1)

- *Wiśniewa – Ignacy Zakrzewski* (1)

- *Radolina – Piotr Wysz (Biskup Krakowski, pierwszy kanclerz Uniwersytetu Krakowskiego odnowionego w 1400 r.)* (1)

Miejsca związane z biografią osób innej narodowości, ważnych w skali krajowej dla tych narodowości (za pierwsze dwa) (2)

- *Kazimierz Biskupi – Johann Reinhold Patkul* (2)

I.B. b) Cmentarze historyczne

Pojedyncze miejsce pochówku osobistości znanej w skali regionu (do trzech) (1)

- *Konin – cmentarz parafii p.w. św. Bartłomieja (grobowiec Zofii Urbanowskiej)* (1)

Inny cmentarz zabytkowy z ciekawymi obiektami sztuki sepulkralnej*** (do dwóch) ZD (1)

- *Żychlin; cmentarz ewangelicko – augsburski wraz z lapidarium* (1)

I.B. c) Budowle współczesne:

Budowle współczesne o wysokiej wartości architektonicznej (do trzech**) (1)

- *Konin – Wieża Ciśnień* (1)

I.C. Pojedyncze dzieła sztuki:

Pojedyncze obiekty sztuki o znaczeniu regionalnym (do trzech*) (3)

- *drewniana figura Najświętszej Maryi Panny z dzieciątkiem Jezus, z ok. 1490 r. – kościół św. Marii Magdaleny, Konin* (3)

- *gotycka Pieta z ok. 1420 r. – kościół Narodzenia NMP w Skulsku* (3)

- *ludowa, XVI-wieczna, kamienna figura św. Wojciecha przed kościołem p.w. św. Wojciecha Konin – Morzysław* (3)

I.D. Muzea i wystawy (w tym skanseny, galerie, muzea techniki)

Muzea o znaczeniu regionalnym (do trzech) (5)

- *Muzeum Okręgowe w Koninie (Konin – Gosławice)* (5)

Muzea o znaczeniu lokalnym (do trzech***) (2)

- *Muzeum Misyjny w klasztorze Misjonarzy Świętej Rodziny w Kazimierzu Biskupim* (2)

- *Izba Pamięci Zofii Urbanowskiej – Kowalewko* (2)

Inne muzea typu skansenowskiego (za pierwsze dwa) (6)

- *Skansen Etnograficzny przy Muzeum Okręgowym w Koninie* (6)

- *Skansen Archeologiczny "Świątne" w Mrówkach koło Wilczyna (sezonowy)* (6)

Zorganizowane w ostatnim roku wystawy czasowe o zasięgu regionalnym* (w sumie za pierwsze trzy) (2)

- *Muzeum Okręgowe w Koninie – „Polskie odznaczenia i ordery”* (2)

- *Muzeum Okręgowe w Koninie – „Humor i poezja w stanie wojennym”* (2)

- *Muzeum Okręgowe w Koninie – „Henryk Henoch Glicenstein (1870 – 1942), rzeźba, malarstwo, rysunek”*. (2)

Przy wszystkich uwzględnionych powyżej muzeach i ekspozycjach dodatkowe punkty za:

Ekspozycje i prezentacje multimedialne (do dwóch) (2)

- *Muzeum Okręgowe w Koninie; stała wystawa - „... by czas nie zaćmił i niepamięć. Wielkopolskie górnictwo”* (2)

Przewodnicy obiektowi stali (2) wszystko wypisywać ?

- *Muzeum Okręgowe w Koninie* (2)

- *Izba Pamięci Zofii Urbanowskiej w Kowalewku* (2)

Przewodnicy obiektowi na wcześniejsze zamówienie (1)

- Skansen Archeologiczny "Świątne" w Mrówkach koło Wilczyna (1)
- Własny materiał informacyjny, wydany nie dawniej niż przed 5 laty (1)
- „Konińskie Zeszyty Muzealne”, 3; 2006 (1)
- Sklep muzealny otwarty w godzinach pracy muzeum (1)
- Muzeum Okręgowe w Koninie (1)
- Przy muzeach regionalnych i lokalnych punkty dodatkowe za:
- Stałe godziny otwarcia (1)
- Muzeum Okręgowe w Koninie (1)
- Pojedyncze eksponaty lub kolekcje o znaczeniu międzynarodowym (do dwóch w sumie) (2)
- wisior z 3 ćw. XIX w., (złoto, srebro, diamenty, perły, turkusy) Francja (2)
- zrekonstruowany słoń leśny, szczątki kostne zostały znalezione na terenie odkrywki KWB Konin w Józwinie (zespół szczątków kostnych jest najbardziej kompletnym znaleziskiem tego typu w Europie) (2)
- Pojedyncze eksponaty o znaczeniu krajowym (najwyżej jeden) (1)
- lampa naftowa, salonowa z 2 połowa XIX w., Max Kray & Co, Berlin (1)
- Każdą wystawę tematyczną stałą powyżej czterech (do dwóch w sumie) (1)
- Muzeum Okręgowe w Koninie (11 stałych wystaw)
- wystawa archeologiczna „Pradzieje ziemi konińskiej”
- „Skarby malarstwa polskiego (koniec XVIII – XX w.) w zbiorach Działu Sztuki Muzeum Okręgowego w Koninie”
- wystawa oświetlenia „Magia światła”
- wystawa historyczna „Judaika w zbiorach Muzeum Okręgowego w Koninie”
- wystawa biżuterii „Biżuteria i styl – od klasycyzmu do art deco”
- wystawa w spichlerzu „Słoń leśny z odkrywki Józwin KWB Konin”
- wystawa w spichlerzu „Mamuty, nosorożce ... znaleziska z okolic Konina” – w sumie (2)
- Własny materiał informacyjny, opracowania mniejsze (broшуry, foldery) (1)
- Folder Muzeum Okręgowego w Koninie – Dział Rzemiosła Artystycznego (1)

I.E. Eventy kulturowe:

- Regularne eventy kultury wysokiej o znaczeniu krajowym (do dwóch) (6)
- *Ogólnopolski Konkurs Pianistyczny dla Szkół Muzycznych* (6)
- Regularne eventy kultury wysokiej o znaczeniu regionalnym (do dwóch) (4)
- Żychlin – *Festiwal „Chopinowskie Interpretacje Młodych”* (4)
- Konin – *Międzynarodowy Festiwal Teatralny "Malta" - "Malta na bis" w Koninie regionalne* (4)
- Regularne eventy kultury masowej o znaczeniu międzynarodowym (7)
- Konin – *Międzynarodowy Dziecięcy Festiwal Piosenki i Tańca (Konin)* (7)
- Regularne eventy kultury masowej o znaczeniu krajowym (do trzech) (6)
- Konin – *Ogólnopolski Konkurs Filmów Amatorskich* (6)
- Konin – *Ogólnopolski konkurs gitary klasycznej* (6)
- Regularne eventy kultury masowej o znaczeniu regionalnym (do trzech) (4)
- Wierzbinek – *Targi Wierzby i Wikliny "SALIX"* (4)
- Konin – *Przegląd Polskich Filmów Fabularnych "Debiuty"* (4)
- Konin – *Derby Kabaretowo-Estradowe* (4)
- Regularne inscenizacje historyczne lub militarne o znaczeniu regionalnym (do dwóch) (4)
- *spotkań pocztów rycerskich z całej Polski północno – zachodniej pod hasłem "Byliśmy pod Grunwaldem" – skansen w Mrówkach* (4)
- Regularne działanie na terenie regionu grup inscenizacji historycznej (za pierwsze dwie) (5)
- *Konińska Grupa Rekonstrukcyjna* (5)

I.F. Funkcjonujące zakłady przemysłowe z ofertą turystyczną (do dwóch) (2)

- *KWB „Konin” w Kleczewie S.A. (2)*

I.G. Kulturowo znacząca oferta przyrodnicza:

Park Krajobrazowy na terenie regionu (do trzech) (2)

- *Nadwarciański park Krajobrazowy (2)*

- *Powidzki Park Krajobrazowy (2)*

Rezerwat przyrody na terenie regionu (Poza Parkami Narodowymi i Krajobrazowymi) do trzech) (1)

- *Rezerwat Bieniszew (1)*

- *Rezerwat Złota Góra (1)*

- *Rezerwat Mielno (1) i wiele innych*

Ogród przy rezydencji, park kulturowany (za pierwsze dwa obiekty) (2)

- *zespół dworski (dwór plus „park krajobrazowy”) – Budziszław Górny (2)*

- *zespół dworski (dwór murowany, oficyna i „park krajobrazowy”) – Dąbroszyn (2)*

Park miejski duży, kulturowany, bez obiektów sztuki* (za pierwsze dwa) (1)

- *Park im. F. Chopina i Mini zoo w Koninie (1)*

- *Park 700-lecia w Morzysławiu (1)*

I.H. Szlaki kulturowe:

Przebiegające przez region lub jego miejscowości materialne szlaki turystyczne o znaczeniu międzynarodowym (8)

- *Szlak Cysterski (tylko trasa, brak na szlaku obiektów o potwierdzonym pochodzeniu) (0)*

Wirtualne szlaki turystyczne, przebiegające przez teren regionu (za pierwsze trzy) (2)

- *Szlak Romański (2)*

- *Szlak Pięciu Braci Męczenników (2)*

- *Bursztynowy Szlak Drogowy (wzdłuż dróg krajowych 25 i 92, bze oznaczenia i obiektów) (0)*

Wirtualne trasy tematyczne w miejscowościach regionu (za pierwsze trzy) (1)

- *Szlak Szwedzki (1)*

- *Szlak Szkocki (1)*

- *Drewniane Kościoły Powiatu Konińskiego (Budziszław Kościelny, Dobrosołowo, Golina, Grochowy, Kuchary Kościelne, Kawnice, Kazimierz Biskupi, Lubstówek, Mąkolno, Ostrowąż, Rzgów, Sompolno, Wilczyn, Żychlin) (1)*

Regularna oferta objazdu turystycznego z przewodnikiem (za pierwsze dwie trasy) (3)

- *„Spacerkiem po zdrowie”, organizowane przez koniński oddział PTTK, w co drugi weekend miesiąca (3)*

Kategoria II: Elementy obsługi turystycznej:

II.A. Informacja turystyczna:

Informacja turystyczna na miejscu, regularnie czynna (2)

- *Konin – Organizacja Turystyczna MARINA (2)*

- *PTTK, oddział w Koninie (0)*

Informacja w językach obcych, (za każdy język do trzech) (1)

- *Konin – Organizacja Turystyczna MARINA (j. angielski) (1)*

Przewodnicy miejscy lub terenowi na zamówienie (3)

- *Konin – Koło Przewodników przy oddziale PTTK w Koninie (3)*

Przewodnicy miejscy lub terenowi, (za każdy język do czterech) (1)

- *przewodnicy przy Konińskim oddziale PTTK: j. niemiecki (1)*

Aktualny własny materiał informacyjny wysokiej jakości na temat regionu lub jego miejscowości (ogólnie) (2)

- Powiat Koniński – *zawsze na twoim szlaku: wydane przez Starostwo Powiatowe w Koninie (2008 r.)* (2)

Pozostały* aktualny materiał informacyjny (1)

- *Mapa Turystyczna Powiatu Konińskiego (wydanie V), wydane przez Starostwo Powiatowe w Koninie (2009 r.)* (1)

II.B. Infrastruktura turystyczna:

Hotele 5,4,3,2,1-gwiazdkowe, hostele, schroniska, kwatery zorganizowane – (za pierwsze dwa obiekty każdej kategorii) (2)

Hotele 5 - brak*

Hotele 4 - Hotel „Pałacyk”, Konin (2)*

Hotele 3 - Hotel „Magda”, Licheń Stary (2), Hotel „Central”, Konin (2)*

Hotele 2 - Hotel „Konin”, Konin (2), Hotel „Wityng”, Ślesin (2)*

Hotele 1 - Hotel „Fugo”, Konin (2), Hotel „Oskar”, Rzgów (2)*

Hostele - brak

Schroniska – schronisko młodzieżowe - „Dom Wycieczkowy Turysta”, Licheń Stary (2)

Kwatery zorganizowane – pensjonat 3 „Nad Zalewem”, Stare Miasto (2), pensjonat 3* „Schronisko Młodzieżowe”, Licheń Stary (2)*

Restauracje z autentyczną kuchnią regionalną, (za pierwszy obiekt) (3)

- *Oberża „Pod Kulawą Gesią”, Ślesin (3)*

Restauracje z autentyczną krajową kuchnią tradycyjną (za pierwszy inny obiekt) (2)

- *Restauracja „Kresowianka”, Konin (2)*

Inne restauracje (za pierwszy obiekt) (1)

- *Restauracja „Staromiejska”, Stare Miasto (1)*

Dodatkowe punkty za historyczne wnętrza restauracji (za pierwsze dwa obiekty) (1)

- *Restauracja „Kresowianka”, Konin (1)*

Dodatkowe punkty za restauracje otwarte po godzinie 22 (za pierwszą) (1)

- *Restauracja „Staromiejska”, Stare Miasto (1)*

Bistra, bary (za pierwszy obiekt) (1)

- *Bar „Phi Long” – Konin (1)*

Możliwość wynajęcia na miejscu autokaru, minibusa, samochodu (pierwsze dwie oferty) (2)

- *Konin – Usługi Autokarowe „Frank – Tour” (2)*

- *Konin – „Jacek Trans” (2)*

II.C. Infrastruktura komunikacyjna:

Duży dworzec kolejowy na miejscu (za pierwszy) (3)

- *Dworzec Konin, wszystkie typy połączeń (3)*

Dworzec autobusowy na miejscu (za pierwszy) (2)

- *PKS Konin (2)*

Autostrada lub droga szybkiego ruchu w odległości mniej niż 20 km (za pierwsze dwie) (4)

- *A2 (4) (Nowy Tomyśl – Stryków, zjazdy; Sługocin (Golina/Ciążeń), Modła (Konin/Kalisz)*

Droga ekspresowa lub droga główna krajowa w odl. mniej niż 10 km (pierwsze dwie) (2)

- *droga krajowa nr 2 Konin – Warszawa (2)*

- *droga krajowa nr 92 Konin – Poznań (2)*

Inne połączenie* bez utrudnień dla autokarów (za pierwsze dwa) (1)

- *droga krajowa nr 25 Kalisz – Konin – Inowrocław – Bydgoszcz (1)*

- *droga krajowa nr 72 Konin – Łódź (1)*

Obecność komunikacji miejskiej, gminnej, regionalnej (2)

- Miejski Zakład Komunikacji (MZK), Konin (2)
- Kursy nocne komunikacji miejskiej, gminnej, regionalnej (1)
- Miejski Zakład Komunikacji (MZK), Konin (1)
- Całodobowa oferta taxi na miejscu (1)
- Konin, 4 firmy Radio – Taxi (1)
- Oferta powozów, bryczek i inna retro na zamówienie (za pierwszą ofertę) (1)
- Gospodarstwo agroturystyczne "PEGAZ" – Ślesin (1)

II.D. Promocja turystyczna:

- Samodzielny udział regionu lub wchodzących w jego skład miejscowości, gmin lub obiektów w światowych prestiżowych targach turystycznych (za każde stoisko w roku do trzech) (3)
- ITB Berlin (2009) (3)
- Samodzielny udział regionu lub innych podmiotów (jak wyżej) w krajowych targach turystycznych* (za każde stoisko do trzech) (2)
- MTT „Tour Salon Poznań” (2009) (2)
 - Międzynarodowe Targi Regiony Turystyczne – Łódź” (2009) (2)
- Zorganizowanie podróży/wizyty medialnej w ostatnich 2 latach (2)
- Międzynarodowe Study Tour dla dziennikarzy w Koninie (2009) (2)
- Zorganizowanie konferencji naukowej lub popularyzacyjnej związanej z turystyką w ciągu ostatniego roku (1)
- spotkanie z okazji Światowego Dnia Turystyki (2009) – Konin (1)

Kategoria III: Pozostała oferta czasu wolnego:

III.A. Instytucje Kultury

- Kino stałe (za pierwszy obiekt) (2)
- Kino "Centrum", Konin (2)

III.B. Atrakcje krajobrazowe:

- Jeziora (zdatne do kąpieli, dostępne) ze szlakami pieszymi/rowerowymi (pierwszy akwen) (2)
- Jezioro Ślesińskie (2)
- Pomniki przyrody (za pierwsze dwa) (1)
- klon srebrzystolistny, Radolina (1)
 - dąb szypułkowy, Wierzbinek (1) i wiele innych
- Wieże widokowe stałe dostępne (za pierwsze dwie) (1)
- Licheń Stary (1)
- Możliwość zamówienia lotu turystycznego nad regionem lub miejscowością (za pierwszą) (3)
- Aeroklub Konin – siedziba w Kazimierzu Biskupim (3)
 - Hotel „Magda” w Licheniu ma w swojej ofercie przeloty balonem (0)

III.C. Oferta sportowa, edukacyjna i rekreacyjna:

- Baseny kryte ogólnodostępne – (za pierwszy obiekt) (2)
- Pływalnia „Rondo”, Konin (2)
- Plaże morskie ogólnodostępne, plaże jeziorne, rzeczne – (za pierwszy obiekt) (2)
- Ośrodek Wypoczynkowy ZE PAK, Kąpielisko o pow. 500 m². Strzeżone. Pomosty, brodzik dla dzieci, Gosławice (2)
- Stała oferta kursów językowych ogólnodostępnych (za pierwszą ofertę) (2)
- "JDJ Bachalski", Konin (2)
- Stałe centra sportowe z ofertą ogólnodostępną (za pierwszy obiekt) (2)
- Ośrodek Sportu i Rekreacji w Kleczewie (2)

- Stadiony sportowe (za pierwszy obiekt) (1)
- *Stadion Miejski im. „Złotej Jedenastki Kazimierza Górskiego”, Konin (1)*
- Szkoły i szkolenia sportowe ogólnodostępne (jeździeckie, lotnicze, inne) (pierwsze dwa) (1)
- *Aeroklub Koniński, siedziba w Kazimierzu Biskupim (1)*
- *Koniński Klub Jeździecki "SAWANNA", Konin (1)*
- Lodowiska sezonowe* (za pierwszy obiekt) (1)
- *Konin (1)*

Kategoria IV: Inne czynniki wspierające turystykę kulturową:

IV. A. Instytucje w regionie:

- Obecność innej uczelni wyższej w regionie (za pierwsze dwie) (2)
- *Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Koninie (2)*
- *Wyższa Szkoła Umiejętności Społecznych w Poznaniu Wydział Zamiejscowy w Koninie (2)*

IV.B. Oferta turystyki zdrowotnej w regionie:

brak

IV.C. Oferta turystyki biznesowej w regionie:

- Obecność krajowych central wielkich firm w regionie (za pierwsze trzy) (2)
- *KWB Konin w Kleczewie (2)*
- *Zespół Elektrowni PAK S.A. (2)*
- *Huta Aluminium Konin (2)*
- Całoroczne centra konferencyjne (za pierwszy obiekt) (3)
- *Hotel „Magda” - Centrum Konferencyjne "Budimex", Licheń Stary (3)*

IV.D. Oferta shoppingu w regionie:

- brak

IV.E. Zagraniczne Partnerstwa Miast i Regionów:

- Istnienie zagranicznych związków partnerskich regionu lub jego miejscowości (pierwsze cztery) (1)
Gminy partnerskie:
- *Kramska – Gmina Saint Aubin d'Aubigné (Francja) (1), Prowincja Ascoli Piceno (region Marche – Włochy) (1)*
- Miasta partnerskie:*
- *Konin – Wakefield (Wielka Brytania) (1)*
- *Stare Miasto – Mittenwalde (Niemcy) (1)*
- *Konin (10 innych partnerstw i 1 miasto współpracujące) (0)*
- *Kramsk (1 inne partnerstwo) (0)*
- *Stare Miasto (3 inne partnerstwa) (0)*

I kategoria: 250 punktów

II kategoria: 71 punkty

III kategoria: 22 punkty

IV kategoria: 17 punktów

SUMA PUNKTÓW: 360

2. Ocena Powiatu Konińskiego z punktu widzenia turystyki kulturowej

Mikroregion koniński (miasto i powiat ziemski) posiada duży potencjał turystyczno – kulturowy. Należy jednak zaznaczyć, że uplasował się on na dolnej granicy tej kategorii punktacji. Największymi magnesami turystycznymi omawianego obszaru są sanktuarium maryjne w Licheniu Starym, klasztor Franciszkanów – Reformatów w Koninie, Misjonarzy Świętej Rodziny w Kazimierzu Biskupim i klasztor Kamedułów w Bieniszewie. Na uwagę na pewno zasługują również dwa sanktuaria, w Skulsku i Kawnicach oraz liczne świątynie, w tym drewniane kościoły, wchodzące w skład wirtualnej trasy tematycznej po powiecie. Poza kontrowersyjnym z tego punktu widzenia zespołem obiektów w Licheniu, pozostałe wymienione miejsca można uznać za ciekawe realizacje architektoniczne. W przypadku wszystkich wymienionych obiektów stwierdzono dobry stan zachowania i faktyczną dostępność turystyczną. Na pewne ograniczenia, wynikające z klauzury zakonnej, można natrafić tylko w Bieniszewie. Interesujące wydają się też dwie były synagogi (Konin, Skulsk) i była szkoła talmudyczna (Konin) oraz parafia ewangelicko – reformowana w Żychlinie (funkcjonuje od okresu reformacji do dziś) mogące stanowić uzupełnienie dla tej grupy tematycznej.

Jedną z największych atrakcji miasta i regionu jest najstarszy polski znak drogowy, Koniński Słup Milowy, datowany na początek XII w. Stoi on do dziś przed kościołem p.w. św. Bartłomieja w Koninie, a zachowana inskrypcja wyryta majuskułą łacińską wyjaśnia genezę jego powstania.

Region jest również znaczącym punktem na mapie polskiej turystyki eventowej. Na uwagę w tej dziedzinie zasługują: Międzynarodowy Dziecięcy Festiwal Piosenki i Tańca, Ogólnopolski Konkurs Filmów Amatorskich oraz organizowany na skalę regionalną Przegląd Polskich Filmów Fabularnych "Debiuty". Amatorów muzyki klasycznej przyciąga tutaj Festiwal „Chopinowskie Interpretacje Młodych”, który odbywa się w Żychlinie.

Mikroregion posiada tylko jedno muzeum o znaczeniu ponadlokalnym – Muzeum Okręgowe w Koninie, jednak jest to placówka o imponującej kolekcji (11 stałych wystaw) i znacznej aktywności w zakresie organizowania ekspozycji czasowych. Oprócz imponujących zbiorów biżuterii na szczególną uwagę na pewno zasługuje (zrekonstruowany, na podstawie znalezionych w odkrywce KWB Konin w Józwinie szczątków kostnych) słoń leśny, który jest najbardziej kompletnym znaleziskiem tego typu w Europie. W okolicach Konina można poza tym zwiedzić dwa skanseny (Konin – Gosławice i Mrówki), Muzeum Misyjne w Kazimierzu Biskupim oraz Izbę Pamięci Zofii Urbanowskiej.

Powiat jest także istotnym celem turystyki rekreacyjno – wypoczynkowej. Na jego obszarze znajduje się wiele jezior oraz liczne kąpieliska. Największe i najpopularniejsze to jeziora: Licheńskie, Gosławickie, Mikorzyńskie i Pątnowskie. To ostatnie, dzięki sąsiedztwu gigantycznej elektrowni, może się pochwalić „podgrzewaną” wodą, czyniącą z niego znaczną atrakcją dla wędkarzy i żeglarzy, gdyż jego wody zimą nie zamarzają.

Na podstawie istniejącego potencjału w powiecie konińskim możliwe byłoby zorganizowanie oferty turystyki obiektów przemysłowych i technicznych. Jednak w chwili obecnej usługi w tym zakresie świadczy tylko Kopalnia Węgla Brunatnego "Konin" w Kleczewie. Niewykorzystany a unikalny w skali krajowej potencjał turystyczny można stwierdzić również w gminach Ślesin i Skulsk. Mają one duże szanse na rozwój turystyki regionalnej na tym obszarze, na którym w XIX w. można było usłyszeć ludzi, którzy *kminili po ochweśnicku*, czyli mówili gwarą (żargonem składającym się z ponad 700 słów), której etymologia do dziś nie jest jednoznacznie określona. Posługiwali się nią handlarze "malunków" z terenu Skulsk. Te wytwory ludowej sztuki religijnej powstawały w pierwszej połowie XIX w i cieszyły się dużą popularnością, jednak już w drugiej połowie tego stulecia drukowane, tańsze wizerunki świętych wygrały rywalizację z malunkami skulskich

domokrażców. Mówi się nawet o skulskim warsztacie, którego wytwory dewocyjne na początku XIX w. były przemycane do dawnych diecezji unickich na Chełmszczyźnie. Gwara ochweśnicka została z kolei zapożyczona od skulskich handlarzy przez gęsiarzy ze Ślesina, którzy posługiwali się tym żargonem na okolicznych targowiskach. Niewątpliwie zarówno gwara ochweśnicka jak i skulskie malunki mogłyby stać się znacznymi atutami w rozwoju turystyki regionalnej (przykładowo w postaci kolekcji artefaktów, jak i np. eventu ludowego, poświęconego gwarze). Wymaga to oczywiście znacznych nakładów pracy i środków.

Także turystyka rekreacyjno – wypoczynkowa posiada w regionie znaczne, jak dotąd nie wykorzystane szanse rozwoju. W gminie Wilczyn (wieś Mrówki) odkryto źródła geotermalne (ciepła solanka – ok. 65 C), jednak jak na razie gmina jedynie wyraża zainteresowanie pozyskaniem inwestora. Miejsce to bez wątpienia może okazać się celem turystycznym na skalę co najmniej regionalną, a samą wodę można by wykorzystać do celów grzewczych.

Dalszemu rozwojowi funkcjonujących już gałęzi turystyki na pewno sprzyja lokalizacja regionu, przy głównych połączeniach drogowych (autostrada A2, drogi krajowe 2, 25, 72 i 92) a także obecność w Koninie dworca PKP, który obsługuje wszystkie rodzaje połączeń. Powinna ona także mieć znaczenie przy kształtowaniu się nowych gałęzi turystyki. Natomiast konieczne wydaje się rozszerzenie oferty gastronomicznej, nakierowanej na kuchnię regionalną lub polską kuchnię tradycyjną, wzbogacanej o odpowiedni (stylizowany) wystrój lokali, fachową obsługę czy tematyczne mikroeventy artystyczne. Władze regionu powinny natomiast zadbać o właściwą promocję i pozyskiwanie środków na rozwój oferty turystyczno-kulturowej. Można to zrealizować m.in. przez przygotowanie i wydanie przewodnika po atrakcjach i wydarzeniach ziemi konińskiej, opracowanie trasy regionalnej dla turystów kulturowych, przez aktywne starania o dofinansowanie projektów turystycznych ze środków unijnych i krajowych, lepsze wykorzystanie instytucji mecenatu kulturalnego wielkich firm (których na tym terenie nie brakuje), a także intensyfikację kontaktów z licznymi zagranicznymi miastami i gminami partnerskimi w kierunku ożywienia przyjazdowego ruchu turystycznego.

3. Konin i Powiat Koniński jako destynacja turystyki kulturowej

Turystyka pielgrzymkowa i religijna

Potencjał religijny mikroregionu w zakresie tej formy turystyki kulturowej można określić jako wybitny. Największym magnesem turystycznym jest bez wątpienia sanktuarium w Licheniu ze swoją gigantyczną bazyliką, przyciągające rzesze pielgrzymów i licznych zainteresowanych turystów zarówno w sezonie jak i poza nim. Są to przy tym nie tylko jednodniowe wizyty-pielgrzymki, ale i zorganizowane wyprawy o charakterze stricte turystycznym. Co prawda kwestia promocji obiektu nie stanowi większego problemu, jednakże baza hotelowa czy gastronomiczna pozostawia wiele do życzenia. Wydaje się, że w kwestii zróżnicowania i ilości zarówno miejsc noclegowych jak i gastronomicznych Licheń nie staje na wysokości zadania. Turystom motywowanym religijnie nie wypada nie złożyć wizyty w dwóch pozostałych sanktuariach na terenie powiatu. Pierwsze to sanktuarium Matki Bożej Bolesnej w Skulsku. Początek kultu wiąże się z legendą o objawieniu Matki Bożej wojom Bolesława Chrobrego, dlatego też jest ona patronką służb mundurowych. Gotycka rzeźba Matki Bożej Bolesnej została koronowana przez Jana Pawła II podczas jego pielgrzymki do Polski w 1997 r. Drugie z ważniejszych obiektów to sanktuarium Matki Bożej Pocieszenia w Kawnicach. Cudowne właściwości przypisywane były kawnickiemu obrazowi już w XVII w, a koronowano go w roku 1974. Opiekę nad nim od 1981 sprawują księża Salezjanie. Kolejnymi punktami na mapie turysty religijno – pielgrzymkowego powinny być dawny klasztor Bernardynów (ob. księży Misjonarzy Świętej Rodziny) w Kazimierzu

Biskupim (XVI – XVIII w.) i zespół klasztorny Kamedułów w pobliskim Bieniszewie (XVIII – XX w.). Pierwszy z tych obiektów, związany z kultem Pięciu Braci Męczenników, zwraca uwagę także ze względu na swoje walory architektoniczne. Można ponadto zwiedzić kazimierski kościół parafialny p.w. św. Marcina Biskupa (wybudowany w XIII w. i rozbudowywany na przestrzeni wieków). W samym Kazimierzu Biskupim istnieje jeszcze bardzo ciekawy i unikatowy zabytek, głaz ku czci Johanna Reinholda Patkula (przywódcy opozycji inflanckiej skierowanej przeciw Szwedom, który został zgładzony w Kazimierzu Biskupim w 1707 r. w obecności króla szwedzkiego Karola XII.). Bieniszew natomiast przyciąga nie tylko zabudowaniami eremickimi, ale i swoją unikatowością, jest to jedna z dwóch (obok krakowskich Bielan) z istniejących pustelni kamedulskich (założona w XVII w.) w Polsce. Warto jednak pamiętać, że na teren klasztoru kobiety mogą wejść tylko 8. września, w dzień odpustu Narodzenia NMP. Ponadto w powiecie warto jeszcze zwrócić szczególną uwagę na kilka świątyń, m. in. gotycki kościół pod wezwaniem św. Bartłomieja w Koninie (XIV/XV w., który może zainteresować także polichromią, a w zasadzie osobą jej wykonawcy – Eligiusza Niewiadomskiego, zabójcy pierwszego prezydenta II RP Gabriela Narutowicza), na klasztor oo. Franciszkanów – Reformatorów i kościół św. Marii Magdaleny w Koninie oraz gotycką świątynię p.w. św. Andrzeja Apostoła, wzniesioną na planie krzyża w Gosławicach (Konin – Gosławice). Na terenie powiatu natomiast na uwagę zasługują: kościół św. Piotra i Pawła w Starym Mieście (XIII – XIV w.), kościół św. Stanisława Biskupa w Warzymowie (XV w.) i kościół św. Jakuba w Golinie (XVIII w.). Dla turysty motywowanego poznawczo z pewnością interesujący będzie czynny kościół ewangelicko – augsburski św. Ducha w Koninie (koniec XIX w.) oraz świątynia parafii ewangelicko – reformowanej w Żychlinie (początek XIX w.), która do dziś funkcjonuje zgodnie z pierwotnym przeznaczeniem, co stanowi unikat w skali kraju. Na terenie samego Konina można również podziwiać świadectwa obecności gminy żydowskiej na tym terenie w postaci synagogi (1832 r.) i szkoły talmudycznej (I poł. XIX w.). Żydowską bożnicę można także obejrzeć w Sompolnie.

Turystyka eventowa

Na pierwszy plan zdecydowanie wysuwa się eventowa wizytówka kultury masowej regionu... *Międzynarodowy Dziecięcy Festiwal Piosenki i Tańca*. Impreza, obchodząca w 2009 roku swoje 30 urodziny, przyciąga do Konina w okresie letnim małych artystów z całego świata. Około 2500 wykonawców walczy na scenie konińskiego amfiteatru o główną nagrodę (*Złoty Aplauz*), a dzięki transmisjom telewizyjnym (także poza granicami kraju) ich rywalizację mają okazję zobaczyć rzesze ludzi. I wydaje się, że jedynym mankamentem festiwalu jest... obiekt, w którym się on odbywa. Zdecydowanie bardziej nowoczesny i większy pozwoliłby na powiększenie grupy widzów i przyciągnął kolejnych turystów. Na „srebrny aplauz” w naszym rankingu zasługuje natomiast Ogólnopolski Konkurs Filmów Amatorskich (od 1954 r.). Jest co prawda wydarzeniem na znacznie mniejszą, krajową skalę ale dzięki swojej formule i tematyce pozwala na zapoznanie się ze sztuką w pewnym sensie niszową, umożliwiając stawianie pierwszych kroków przyszłym adeptom sztuki reżyserskiej. Otrzymanie pierwszej nagrody z rąk jury złożonego z osobistości polskiego kina teatru jest dużym wyróżnieniem dla laureatów. Na uwagę zasługuje również Festiwal „Chopinowskie Interpretacje Młodych”, który odbywa się corocznie w Żychlinie, jest on konkursem na znacznie mniejszą skalę, biorąc choćby pod uwagę liczbę uczestników. Wydaje się jednak, że idea i formuła tego wydarzenia daje mu możliwość dalszego rozwoju, jeśli organizatorzy i władze powiatu dobrze wykorzystają Rok Chopina i podejmą dalsze wysiłki w tym kierunku. Warto również wspomnieć o Ogólnopolskim Konkursie Pianistycznym dla Szkół Muzycznych, Ogólnopolskim Festiwalu Śpiewających Żeglarzy *Złota Szekla*, Ogólnopolskim konkursie gitary klasycznej, *Międzynarodowym Festiwalu Teatralnym Malta – „Malta na bis”* w Koninie (zjeżdża tu część trup teatralnych z poznańskiej Malty), Przeglądzie Polskich

Filmów Fabularnych *Debiuty* czy Ogólnopolskim Konkursie Poetyckim o *Nagrode Milowego Słupa* - wszystkie wyżej wymienione odbywają się w Koninie. Nazwa ostatniego z podanych wiąże się z największym zabytkiem miasta, Milowym Słupem, uważanym za najstarszy znak drogowy w Polsce, datowany na początek XII w. z wrytym na nim majuskułą łacińską napisem w czterech wierszach. Spore szanse na rozwój mają również dość oryginalne targi odbywające się w Wierzbniku – Targi Wierzby i Wikliny *SALIX*, posiadające jednak na razie regionalny charakter.

Turystyka obiektów przemysłowych i technicznych

Potencjał tego rodzaju turystyki w mikroregionie konińskim wydaje się ogromny. Od końca II Wojny Światowej ten teren utożsamiany był z przemysłowym zagłębiem. Na pierwszy plan wysuwało się naturalnie wydobywanie węgla brunatnego. Wkrótce na jego potrzeby powstała Fabryka Urządzeń Górnictwa Odkrywkowego. Nie mniej znane są dziś Huta Aluminium i główny odbiorca węgla: obecny Zespół Elektrowni Pątnów – Adamów – Konin (ZE PAK). Nie funkcjonuje już dziś inny duży zakład: Cukrownia Gosławice. Jednak wymienione obiekty możemy na razie traktować tylko w kategorii sugestii rozwoju destynacji turystycznych. Co prawda KWB Konin w Kleczewie ma w swojej ofercie zwiedzanie obiektu, ale w odniesieniu do potencjału regionu to stanowczo za mało. I o ile ZE PAK częściowo usprawiedliwia tzw. wymóg „bezpieczeństwa energetycznego kraju”, który jest efektem wybudowania najnowszego w Polsce bloku energetycznego Pątnów II, to pozostałe zakłady i ich nienajlepsza już pozycja na rynku oraz związana z nią sytuacja finansowa powinny zmusić do otwarcia na turystykę. Naturalnie wiąże się to z pewnymi nakładami finansowymi, ale na początek można po prostu zorganizować zwiedzanie, udostępniając niektóre obiekty i części zakładów, a później stopniowo poszerzając swoją ofertę.

Inne

Na terenie powiatu znajduje się jedna placówka o znaczeniu regionalnym: Muzeum Okręgowe w Koninie, ponadto dwa niewielkie skanseny (w Mrówkach obok Wilczyzna (sezonowy) i skansen obok Muzeum Okręgowego), oraz Izba Pamięci Zofii Urbanowskiej w Kowalewku, wreszcie Muzeum Misyjne w klasztorze księży Misjonarzy Św. Rodziny w Kazimierzu Biskupim. Jednak wystawy i kolekcje są na tyle ciekawe, lub swoją tematyką związane z regionem, że mogą stanowić idealne uzupełnienie dla pozostałych wypraw. Każdy kto chciałby zwiedzić kopalnię węgla brunatnego, może a w zasadzie powinien zacząć od zapoznania się ze stałymi wystawami, *Skansen maszyn górnictwa odkrywkowego*, oraz „... by czas nie zaćmił i niepamięć. Wielkopolskie górnictwo. Doskonałym uzupełnieniem dla nich będzie, *Słoń leśny z odkrywki Józwin KWB Konin*. Ta ostatnia zresztą może stanowić składową wyprawę amatora archeologii czy historii i po wraz z wystawą *Mamuty, nosorożce ... znaleziska z okolic Konina*. Gdyby powiązać to z odwiedzinami w jednym z dwóch skansenów, mógłby powstać ciekawy program wycieczki edukacyjnej.

Dodatkowo w okresie letnim na terenie skansenu archeologicznego w Mrówkach ma miejsce rekonstrukcja życia codziennego niewielkiego grodu oraz spotkanie pocztów rycerskich z całej Polski NW pod hasłem *Byliśmy pod Grunwaldem*. A wystawa *Judaica w zbiorach Muzeum Okręgowego w Koninie*, może być preludium do wyprawy po judaistycznych zabytkach powiatu i miejscach pamięci, związanych z kulturą żydowską w tym regionie.